

— А къде сте учили френски?

— Какъ къде? Тука, въ Русе.
Самъ се учихъ. . .

— Самъ ли?

— Самъ. Никакъ не е мъчно. . .

Господинътъ изгледа събеседника си учуденъ и възхитенъ. Той се взрѣ въ голѣмитѣ вакли очи на младежа, ласкаво сложи ръка на рамото му и запита:

— Българинъ ли сте?

— Да. А вие?

Господинътъ се престори, че не чува въпроса, и продължи:

— А защо ви е да знаете френски, когато сте българинъ и беденъ? Държавна служба не можете да заемете, а не можете и да пътувате въ чужбина.

Момъкътъ се замисли мигъ, присви вежди и отговори:

— Господине, азъ виждамъ, че сте просвѣтенъ европеецъ и затова се чудя на въпроса ви. Азъ съмъ училъ френски, защото всѣка наука е полезна и защото съ този езикъ ще мога да говоря на чужденци, като васъ, и да имъ разкажа много и много нѣща. . .

— А какво ще имъ кажете?

— Ще ги помоля да надникнатъ въ работитѣ на турската власт и да видятъ, какъ живѣемъ ние — робитѣ. Да видятъ мъката ни и да ни помогнатъ.

— Говорите дръзко, младо момче! — прекъсна го ловецътъ.

— Говоря само истини, господине. Вие сте чужденецъ, не познавате нашата страна. Когато я опознаете, ще разберете. Ако азъ бихъ могълъ да видя сто хиляди чужденци, на всички ще разкажа. Ако видя и самия валия и на него ще кажа. Може би, той ще е уменъ човекъ и ще ме разбере.

— Какво ще искате отъ валията?

— Да гледа и българите, и турците съ еднакви очи. Да се грижи и за нашитѣ училища, както и за турскитѣ, да се. . .

Отъ пътя, който минаваше надъ брѣга, се зададе единъ турски офицеръ. Младежътъ не видѣ ловджийската пушка на рамото му, а веднага го посочи:

— Виждате ли, господине, този офицеръ? Той ни видѣ, че разговаряме, и още довечера ще прати заприета да ме мъчатъ и разпитватъ, какво съмъ ви казалъ.

Но офицерътъ застана почтително предъ непознатия господинъ, направи воененъ поздравъ и докладва:

— Забавихте се, Ваше Превъзходителство, затова дойдохъ. . .

Господинътъ отговори на чистъ турски езикъ: